

Вироб першорядних якостей мяса волового, телячого і вепрового, також головний склад вудженні власного виробу -- продаж детальна і гуртом для всіх інституцій, заведень, монастирів, С. Колеса, Львів, вул. Баторого 16. з доставою до дому і ціломісячним кредитом поручає фірма

вину століпінських знаходів, але позволяє на те, щоб відносини між польським населенням і національними меншостями, що живуть у Польщі, уложилися нормально. Що саме не причиняється нічим до злагодження відносин, про те знав кожний, хто адекватно справу з істоти їх програми. Ішло щонайменше про те, щоб в тих перших літах існування держави, серед тих неусталених відносин зачорувалися якийсь час з резервою. Однак сталося інакше.

Будеки пішли свідками Століпін, а багатори замаскувати реакційний характер пропонованої виборчої ординації, головну увагу звернули на точки, вимірені проти національних меншостей, щоб здобути собі симпатії націоналістичних клас, що кермуються інстинктивними симпатіями або антипатіями, а не мало політично розвинених, щоб здобути на розгляд цілої справи зі становища державного інтересу. Звідси такі дивовижні проекти, як творення національного катастро на східних „кресах“, як будівництва на східності відданих при останніх виборах голосів.

Належало б ендемічним виборцям перестати собі, що писали їх провідники про реформу Століпін перед 20-ти літами зі становища льогіки, етики та інтересу держави. Тоді, якщо зможемо ще критично думати, зрозуміють, на які манівці може завести польську державу проведення в життя муринської етики, яку приймає наш націоналізм, а яка умістовлюється ось у чому: „Добре є те, що мені вигідно; злими — те, що мені невигідно“.

До цієї паралелі між „реформою“ Століпін і теперішніми „реформаторськими“ подвигами польської реакційної правниці не треба нічого додавати, якби не те, що останніми часами польської соціалісти з ППС, в органі яких найшлася ця паралелі, заявила теж за неозначеною вправді, але теж століпінською реформою в тому напрямі, щоб на східних „кресах“ таки забезпечити „відповідне“ число мандатів для польської меншости. З уваги на таке становище пелесів ціла наведена статія Желасовського може мати тільки маніфестаційний характер. А її тенденція не покривається цілком з правдивими намірами і тактикою ППС.

Реформа гімназій.

Ціле шкільництво, від найнижчого до найвищого є предметом глибокої журні повсюдної Європи. Дотеперішня школа не вдовольняє не го шкільної молоді та її родичів — коли вона вдовольняла їх? — але також самих педагогів, та ще більше народних керманців.

Тож усіоди багато говорять і пишуть про необхідність реформ шкільництва, пропонують плани такої реформи, однак нова школа, котра би всіх вдовольняла, ще не народилася і мабуть не так скоро прийде на світ. Зрештою не буде вона ніколи й усіоди однаковою, бо школа мусить приносивитися до духа народу і місцевих відносин.

Та вже досі переведено всякі менш або більш важні зміни в навчній програмі шкіл по різних краях, а тому слід і нам бодай згрубувати з ними познайомитися, тим більше, що й у нас пробудилося зацікавлення шкільною проблемою і наша суспільність теж бажає реформи шкільництва. Наш загальний свідомий того, що від доброї школи залежить у великій мірі будучність народу, і тому ми, що так у культурному розвитку опізнані, мусимо подбати, щоб наше шкільництво як найкраще поставити, бо інакше на все останнє поладу інших культурних народів.

Правда, підносять голоси, що ми тепер тут не будемо рідати про наші школи, та з таким поглядом погодитися годі, бо наші союмові последи мають право очікувати від нас вказівок, яких змін мають до-

магатися в укладі шкільництва, а врешті польський шкільний план навчання з 1922 р. залишає за приватним середнім шкільництвом право на відхилення від урядової шкільної програми, наслідком чого бодай в укладі нашого приватного середнього шкільництва маємо важне слово. І з уваги на те треба нам бодай в тому зорієнтуватися, яку з державних шкільних програм вибрати? А вже необхідно нам знати, як укладжені тепер державні середні школи в Польщі? Покищо представимо програму середніх загально-образовуючих шкіл, оперту на розпорядку міністерства освіти з липня 1926 р., який обов'язує під що пору середні школи в Польщі.

Розпорядок цей відноситься до вищих клас середньої школи, себто IV—VIII, згідно I—V, бо опирається на системі тав. підбудови, це є трьох нижчих клас спільних для усіх типів середньої загально-образовуючої школи з наукою релігії, польською і одної чужої мови, історії, географії, математики, фізики, хемії, природи, письма, рисунку, співу, ручних робіт і руханки.

Вищі класи, або властива середня школа розгалужується на три види: математично-природописний, гуманістичний і класичний. У всіх видах предметах науки є: релігія польська й одна чужа мова новітня, історія, географія, природа, фізика з космографією, хемія, математика, пропедевтика філософії, рисунок, спів і музика та руханка. Однак основою науки в математично-природописній (давніша школа реальна) є математика, природа, фізика і хемія, в гуманістичній гімназії на перший план либівастся наука мови польської, латинської і одної чужої новітньої, та історії, а вкінці класична гімназія опирається на науку латини, греки і класичної культури починаючи від IV. класу.

Подібно научний план представляється ось як: I. гімназія матем.-природ. у п'яти вищих класах має науку релігії в 10 годинах тижнево, польського 20, новітньої чужої мови 15, історії 16, геогр. 6, природи 12—15, фізики з космографією 18, хемії 7, математики 25, рисунку 6—10, ручних робіт 2, руханки 10, причім в VIII кл. може ученик вибирати між пропедевтикою філософії і природою, а в VII. і VIII. між рисунком і співом.

II. В гуманістичній гімназії релігія 10, польського 22, латина (від IV кл.) 25, чужа нова мова 20, історія 19, математика 19, географія 6, природа 5, фізика з космографією і хемією 11, пропед. філ. 3, руханка 10, рисунок 4, а спів і музика в останніх 3 класах до вибору з рисунком.

III. В класичній гімназії вчать: релігію 10, польського 18, латини, греки і культури (від IV кл.) разом 57, новітньої мови 14, історії 15, географії 6, природи 2, фізики і хемії 8, математики 12, пропед. філософ. 3, рисунку 4, руханки 10 годин тижнево у п'яти вищих класах.

Останком давньої гімназії є восьми-класова гімназія класична давнього типу. В ній зміни невеликі. Восьми класах вчать релігії в 16, польської мови в 31, латинської 43, грецької 29 (від IV. кл.), нової чужої 26 (від II. кл.), історії 21, географії 10, математики 23, фізики 11, природи 12, проп. філ. 4, письма 2, рисуноків і ручних робіт 12, руханки 16, співу 6 год. тижнево.

Так виглядає теперішня — так сказати — провізорична державна середня школа в Польщі. Проект нової реформи є так багато, що годі над ними розводитися. Головна баталія йде за те, чи підбудовою має бути 7 клас. всенародна школа, чи має нею і надалі виключно остати нижча трикласова гімназія. Вже тепер можна на основі вступного іспиту переходити до IV. кл. перших трьох типів гімназій з VII.

кл. всенародної школи, на будуче підбудовою мала би бути виключно всенародна школа, згідно її три найвищі класи, а три нижчі гімназіальні мали би бути поступовно звинені. За тим останнім розбиваються головні впливові тепер у союмі народні учителі і демократія, яка хоче такою реформою облекшити сільському населенню вступ до середньої школи, бо тоді сільська дитина вчилася би поза домом родичів тільки п'ять літ, та могла би рішатися на вступ до гімназії щойно в чотирнадцятому замість десятому році життя, отже в часі, де талант і нахил її вже є більш скрісталізовані.

Повну, восьмикласову гімназію обстоюють головні учителі галицьких гімназій та консервативні елементи, котрі в намірені скорочення гімназійної науки бачать загрозу культурного рівня середньої школи, бо замість науки в нижчій гімназії, веденої учительством з університетською освітою, мала би прийти наука в трьох вищих класах всенародної школи, яка ще не має відповідно до того підготованих учителів. Далі підносять вони, що всенародна школа повинна дати певну заокруглену цілість формування тим, котрі вже далі не будуть вчитися, отже непотрібно вчилися би не одного тоді, що мають іти до гімназії. Вкінці супроти нинішнього стану польських фінансів і великого браку, особливо на сході, яких-небудь шкіл годі надіятися на таку розбудову 7 клас. шкіл всенародних, щоб вони були для усіх доступні. Тому селянська маса буде мати і далі утруднений доступ до гімназії, а в той спосіб відпадає один з головних аргументів за скороченням гімназії в користь народної школи.

Цей останній аргумент важний і для нас у тій справі. У нас по селах є дуже мало 7-класових шкіл (не треба і не можна їх мішати з сімома роками науки, бо то що іншого), та надія на їх зріст дуже мала і тому скасування 3-клас. нижчої гімназії лише утруднювало би нашої молоді доступ до гімназії, бо передтим вона мусіла би собі добути вступ до вищих клас всенародної школи, яка звичайно є в місті і служить передовсім міському населенню. Знаю, що деякі міські громади виразно забороняли приймати до удержуваних ними шкіл сільську дітяу. Це стало б напевно загальним явищем, коли би через знесення нижчої гімназії фреквенція 7 клас. шкіл зросла, а де тоді поділась би наша молодь зі сіл і якою дорогою дісталася би до нової I. згідно теперішньої IV. кл. гімназійної? Над тим треба зріло застановитися, заки ми малиб рішитися на скорочення гімназій.

Д. К.

Радянська Україна.

Біля „Дніпрельстану“.

При Українській Академії Наук повстала окрема комісія для допомоги Дніпрельстану. На одному з останніх її засідань виступив реферат акад. Грушевський. На його висновок рішення, що комісії історична, історії степової України, історичного письменства та науково-дослідної кафедри історії України повинні провести дослід Дніпрельстану. Ці дослідні відноситься до докладних описів і фотографування історичних місцевостей, збирання устних і писаних матеріалів про минулу до кінця XVIII. в., а пізніше про колонізацію, економічні й побутові умови, то що. — „Пролетарська Правда“ з 16. ц. м. приносить телеграфічну вістку з Запоріжжя, що там почалися 14. ц. м. роботи на Дніпрельстані.

Перевибори рад.

„Пролетарська Правда“ з 17. березня приносить телеграфічну вістку з Харкова

про дотеперішні підсумки перевиборів рад. Згідно з даними Центральної Статистичної Управи перебрано дотепер 10.000 сільських рад, тобто 80 відсотків усіх сільрад на Україні. У виборах взяло участь 53 відсотки управлених до голосування. До нових сільрад вибрано 223 тисяч членів, а того 36 відс. незаможників і лише 9 відс. комуністів. Жінок між нововибраними членами є 9,6 відс. З того виходить, що до нових сільських рад вибрано в цьому році аж 55 відс. некоммуністів і незаможників, атак званих середняків і заможніших. Голова Всеукраїнської центральної виборчої комісії Власенко заявив у Москві, що до рад не ввійшов на Україні в часі шогорічних перевиборів ні один глтай, а в середняцкі вправді, а заможніші елементи тільки не глтай. Словом — комуністи знов перерахувалися і в своїй скромності звуть глтай „заможнішими“.

Літературна газета.

Всеукраїнська спілка пролетарських письменників приступила до видавання літературної газети у Києві. Досі на Україні взагалі не було літературної газети. Ця перша періодична газета є новістю. Перше її число мало появистися 20. березня. Буде вона виходити двічі в місяць. З оголошеної в „Пролетарській Правді“ програми бачимо, що газета буде мати літературно-інформаційний характер. Погра те „газета особливу увагу звертатиме на вишування нових письменницьких сил“.

Дослідні наукові установи в Радянській Україні.

В Харкові відбувалася в другій декаді березня всеукраїнська конференція в справі визначення продуктивних сил. На ній вголосна представили Народні Комісаріати Освіти (укрогловнауки) проф. Балаки обширний реферат про теперішнє положення науково-дослідних установ на Україні. Іх нараховують тепер до 200. З реферату Балакина довідуються, що найкраще поставлені ботанічні установи. Дослідну роботу над рослинами ведуть ботанічні гербарії в Харкові, Одесі та Києві. Крім того ведуть її по заповідниках, як у заповіднику Шевченка і великому підприємстві „Чайні“. В Харкові розвивається добра і наука ґрунтознавства. Хемічні науково-дослідні роботи веде інститут прикладної хемії у Харкові та хемічні лабораторії в Києві, Одесі і Дніпропетровську. Фізичні науки поставлені слабо наслідком відстаці вчених професорів. Не можна було навіть обсадити кафедр заснованої в Харкові фізичного інституту. Далі поділяю дослідно за харківським „Комуністом“ характеристику відносин на тому полі зроблену Балакиним та іншими учасниками конференції.

„Взагалі — казав Балакин — можна зробити висновок, що науково-дослідну роботу на Україні розгорнуто ще не досить. Бракує свідомих дослідних робітників. Крім того підготували науковий робітників взагалі відстає від дійсної потреби.“ Представники місцевих — пише далі „Комуніст“ — наукових організацій підчас дискусії додали ще багато рас до загального стану українських наукових установ. В роботі лабораторій та інших наукових установ ще немає достатнього погодження. Не по всіх установах утворено сприятливі умови для роботи. Часто буває, що деякі ученики надто важко працюють роботою в інших галузях. Заплата молодих аспірантів надто мала і в багатьох випадках вона мала, скрутний матеріальний стан виводить наукові установи і віддає на відкуп става чи до інших установ, де утримання вище. Між тим своїх наших дослідників є багато видатних сил.“ — Харківська характеристика, як бачимо, дуже викликає!

Виборча кампанія в Австрії.

Соц.-демократична виборча відозва.

„Арбайтер Цайтунг“, центральний орган соц.-дем. партії Австрії, приносить як першу сторінку соц.-демократичної виборчої відозви. У відозві сказано, що бажання Австрії прилучитися до Радянської федерації викликає домагання оскаржувати форми податкової і карного законодавства.

шкільних реформ. Потім вичислено у відомості закладання, що їх мусить виконати новий парламент, щоб усунути величезне безробіття в Австрії, а саме піклуватися безробітними, підвезути публічний будівельний рух і поширювати торговельні умови. Від нового парламенту соц. демократи будуть домагатися введення в життя забезпечення на старість і поліпшення долі пенсіонерів. Відозва заповідає також дальшу охорону льокаторів, виступає проти митної тарифи і займається справою зрібних рент, як і реформою податків. Висхід відозва вказує на оборону республіки цілу робітничу класу міста й села і вчить домагатися прилучення до великої республіки робучих мас великого німецького народу".

На смітні у польської літератури.

Припадково попала мені в руки одна з численних книжок польської дубової літератури, тим разом "твір" одного із давніх "і" передових польських "писемників" п. н. *Kotni Makaszynski, Radziska i smutna, wyd. nowe. Biblioteka Nowa w Warszawie, Red. i wyd. St. Czerwinski, st. 160, ціна 95 gr.*

У першому довшому оповіданні п. н. *„Po powrocie“* автор оповідає про 1918 рік у Києві. Само оповідання мало інтересу, чим там усім відомі. Зате незвичайно інтересне його відношення до української нації. Український народ називає автор (на 38 ст.) епітетом — ні більше ні менше за таким чином як „*duki lotu ukraiński*“, (на ст. 39) „*zhabieniem calowieskiej*“, (на ст. 64) „*zwierzem, nie tylko mordowca, lecz kloziem, okrycia kloziem, dla którego na ziemiach cywilizowanych miejsc być nie powinno*“, (на ст. 65) „*krwawą imitacją „calowika*“. На тій самій ст. 65 називає „висококультурний“ автор українця „*Polentosa* — *tylko z braku lepszego porównania śmiecie obrazu roscawych Polentów*“, на ст. 18 і 52 закладає українським міністрам злодіство; на ст. 38 називає українця словами „*drab zabłocony*“, на ст. 52 пророчить і торочить тако: „*Tych krwawych upiórów nie zmieni nic nawet za lat tysiąc*“, на ст. 56 всіх українців прозиває „*ukr. złodziejczaki*“, на ст. 67 твердить: „*Ukraiński pies ucieleśnia ma duszę*“ ніж український варид. На ст. 67 голосить високопарне: „*Nie ma już w środkowej Afryce podobnego plemienia*“, а на ст. 67, говорячи про борню УНР з більшовизмом, каже: „*Ta i tam mordował ten sam zwierz. Cała Ukraina przeobrażała się w bolszewizację, a o nomenklaturę sprzeciwiają się tylko lotry nasze, polityczni kondotjeri, dowódcy rezimów. Jedną ten cały kraj ma duszę, zarażoną wściekłością*...“ На 38 ст. описує автор ось такими словами українську визвольну війну: „*Ukraińskie bowiem w ciągu roku dojrzało politycznie i mordowało z wściekłością, a coraz większą wrzawą; czelność pokost kierskiej imitacji kultury obmył we krwi i stanął w bytowej zwrocie nagości, śmierdzący wódką i jachtem, zabłocony i ośnięty. Zwycięski rezim przetrzymuje sobie dobre sprawy, więc nie dość mu było, że zamordował, prawdziwą rozkosz sprawiło mu dopiero wybijanie osób, wysłanie języków, rozprawy brzuchów kobiecych*...“ На 61 ст.: „*Najdzikszy naganin z plemienia Sionów nie zarzeka z taką wrodzoną wprawą calowika, jak to uczynić umie Tyrolczyk Wschodni*“, на 66 ст.: „*Drwina pigawa podłódz w tym strasznym rezimie, że zbrodnia zkwiatyła, lecz hardo idący na szubienicę jest wobec niego jak bohater wobec wściekłego psa*“. Згадуючи німців, називає їх і так: „*Hanni cywilizowani i niecywilizowani*“ (ст. 75) або „*Maly i wielki złodziej*“ (ст. 76). Цей саміс нарис пише автор на те, щоби „*leżące za tysiąc lat nienawidzieć*“ (ст. 70).

Ось такими словами виповідається шляхотна душа благородного поляка, перескочена наскрізь зоологічним шовінізмом і свавільністю. Дивно, справді дивно, що живого ще К. Микунського не потягнув наш народ за обиду до відповідальності! Незай лиш наведені цитати остануться разом „високою польської літератури і культури“ на ганьбу по всі віки! Незай наш народ гідно відповісти на вражу ченависті! **Евген Яворовський.**

Пам'ятаймо: Рідна Школа — це на-
родня фортеця, це певний захист
в добі нхолодів!

Бурливе засідання сойму.

Діяльність пос. Воевудзкого суперечна з обов'язками посла. — Уряд приготував декрет про збори. — Догана за виступ проти визнання білоруських партій негальними. — Довіра для мін. Мейштовича і Незабитовського.

Варшава, 22. березня 1922.

На нинішньому засіданні сойму, після відчитання просяду маршалівського суду у справі пос. Воевудзкого, маршалок ствердив, що діяльність пос. Воевудзкого суперечна з обов'язками посла, хоч суд не постановив усіх закидів проти В-го. Проти той заяв запропонувавши товариші В-го, за що їх прихилили до порядку. Пос. Фідержевич (НПХ) домагався, щоби маршалок оголосив справоздання зі засідання суду в справі пос. В-го. Маршалок відповів, що оголосити протоколи не можна хочби тому, що на те мусили б згодитися насамперед члени суду. Описав марш. повідомив, що пос. Балин (НПХ) просив, щоби йому уділили голосу для умотивування заяви недовіри для уряду, яке то внесення постанови він учора на засіданні. Тому, що то суперечить регулярності, марш. не згодився на те домагання. Пос. Варський (ком.) виступив проти уряду за те, що признав негальними Білорусь-

ку Громаду і НПХ. Марш. перервав на хвилину засідання, а після осуду виступ пос. Варського.

При обговорюванні проекту закону про збори після реферату пос. Керніка представник мін-ства внутр. справ заявив, що права сойму в цьому напрямку зайня, бо уряд оголосить закон про збори у формі декрету. Заява ця викликала абентеження і протести. Не зважаючи на повноту заяву, сойм дальше радий над законом про збори.

Під кінець засідання приступлено до голосування над внесенням на висловлення з аяви недовіри мін. Мейштовичеві і Незабитовському. Внесення це відкинено. В голосуванні (що відбулося поіменно) жиди не брали участі. Так оба міністри врятувалися, а також і сойм, бо, як кажуть, уже приготований був декрет про замкнення соймової сесії. Найближче засідання сойму в п'ятницю.

Оконечне ухвалення бюджету.

Варшава, 22. березня 1922.

Сойм закінчив нині окончено праці над бюджетом на 1922/8 р. Бюджет той виносить 1,988,263,410 зол. у видатках і 1,990,539,942 зол. у приходах. Маршалок похвалив сойм за „виснажуючу працю“ над бюджетом і ствердив, що сойм виконав свої праці перед речіщем.

Наради над протикомуністичним законом відложено.

Варшава, 22. березня 1922.

Нині соймова конституційна комісія радила дальше над проектом протикомуністичного закону. Тому, що підчас нарад вказано, що той проект маршалок сойму передав для розгляду рівночасно конституційній і правничій комісії і тому, що піднесено цілу низку застережень правничої натури, ухвалено цілий проект переказати спец. підкомісії. Підкомісія має узгодити проект із правничою комісією. До підкомісії делеговано пос. Березовського (ЗЛН), Керніка (Пяст) і Лібермана (НПХ).

Ліквідування НПХ і Білоруської Громади.

Варшава, 22. березня 1922.

У зв'язі з признавання Білоруської Громади і НПХ негальними, варшавська поліція переведла вчора ревізії при вул. Старий Ринок і Спрій. Льокаль при вул. Старий Ринок після довгих пертрактацій з пос. Базином опечатано. Сконфісковано „доказовий“ матеріал і арештовано багато осіб.

Мін. Чехович проти знижки цін пашпортів.

Варшава, 22. березня 1922.

Свого часу промислова комісія, виходячи зі заложення, що теперішні високі пашпортні оплати не є нічим оправдані, постановила в тій справі віднести до мін. скарбу з пропозиціями обниження тих цін. Мін. Чехович не згодився на знижку цін пашпортів з огляду на платиничий білявс. Мін. року видано окола 40,000 закорд. пашпортів; коли прийняти, що кожний власник пашпорту виїз із краю 1,000 зол., то це робить уже суму 8 міль. доларів, вивезених із краю.

Злагіднення балканського конфлікту.

Рим, 22. березня 1922.

„Трибуна“ містить висноження в справі конфлікту Італії з СХС. Часопис зазначає, що Італія не складала офіційної ноти ані в Білгороді ані великим державам, а обмежилася до розмов і півофіційних нот.

Париж, 22. березня 1922.

„Матен“ повідомляє, що італійський уряд старастається розяснити заморгане становище. Тому теж італійський амбасадор у розмові з Бріаном не відкинув принципіально югославянського пропозиція в справі міжнар. анкети на кордоні СХС.

Мирова заява Італійського амбасадора.

Лондон, 22. березня 1922.

Настіли тут вісті з Вашингтону, що італійський амбасадор заархив урядові Злучених Держав, що італійський уряд рішучо не думає заколочувати європейського миру, ані теж переводити жибнебудь військову операції.

Уряд СХС. перепросив Італійського посла.

Білгород, 22. березня 1922.

У зв'язі з образою італійського посла на вчорашньому засіданні скупщини пос. Прибісачем і пос. Вільдером (який назвав італійського посла шпіоном), мін. закорд. справ Періч висловив італійському послові спочування.

Бот в Шангаю.

Лондон, 22. березня 1922.

В китайській частині Шангаю йдуть бої між шантунськими військами і „людьми“

Відгуки дня.

„Герой нашої епохи“.

Кожна доба має свого героя. Він залежний від обставин, умови і життєвої появи, на якій випадає як троянда чи кропива. Лермонтовський герой мав своє оправдання в тодішній російській відносинах, має своє оправдання і герой нашої епохи — Микола Величковський.

З незнамого коментаря хліба виріє він негайно і неждано до розмірів людини, про яку навіть у часописах пишуть. Правда, більше в польських як в українських, але пишуть. Що й те є правдою, що трохи інакше пишуть про нього українські часописи, а інакше польські, але — гадаю — однаково й одні і другі думають.

Щож таке вчинив пан (Імрек) що заговорив про нього весь світ від Погулянки по береги каламутної Полтави? Чи виконав якийсь атентат? — сохрани Боже! Чи написав якусь розумну книгу? — ані йому спалося! Чи зробив може який винахід? — мови нема!

Взяв просто-і-агасив* дві промови, одну ліпшу від другої, бо обидві короткі! Перша з них дала себе чути на імпортанних зборах партії У. Н. С., за що його вибрано трицятьма голосами головою тієї партії, що в цій випадку становило загальну скількість голосуючих. („Нас мало, але сила“, казав собі кожний з учасників... поглядаючи на охоронні відділи поліції!)

Новий голова не заслу на лаврах слави і поводження, як це нераз роблять другі голови партій, але після парадневого похмілля „бахнув“ другу мову.

Цим разом вже у львівській ратуші і не з нагоди зїзду, але імяни.

Це вже більш традиційно.

Здавна давна в нас на різних імянах виголошували промови, менше або більше „басуючі“, залежно від того, що промовець хотів від солєнізанта, або солєнізанта від промовця.

Але ще ні один промовець не сказав такої промови як Величковський на імянах Пілсудського. Що правда, солєнізанта був у Варшаві а промовець у Львові, але чи в часи радія віддалє грає яку небудь роль?..

Переді мною текст імяниної промови.

...Проти рожна перти
Проти хвалі плісти*...

Защитував промовець Франка, на доказ що Пілсудський все пер проти рожна і плія проти хвалі. Тим самим — думаю — хотів пан Величковський навести присутніх на порівняння зі своєю особою, бо ж і він пре проти рожна, аж йому очі вилазять.

...Український народ уміє бути вдячним і вірним*...

Здається, промовець мав тут на думці хлібодів і їх соймову репрезентацію, але не від річ булоб агадати дещо з історії: реєстрованих козаків за Хмельницького. Коліщину чи 1918 рік. Все це для ілюстрації не так вдячності, як того, що й спричинило.

...Будеш батьку панувати,
Поки живуть люди!*

крикнув може трохи неоглядно, але з те патетично — імяниний промовець.

По цім наступили, як звичайно в таких випадках, оплески і гратуляції, бо:

По перше: промова була скінчена, по друге: не довго тривала,

по третє: на імяниках все так буває.

Кажуть, що польські редактори просто билися за відпис геніальної промови, а напакли — українські — не зраджували навіть зацікавлення. Це п. Величковського не повинно до своїх зражувати, бо зате правду про себе домідається тільки з українських часописів.

Галактіон Чина.

НОВИНКИ.

— Почтові склади розсилають з нинішнім часом, та просимо П. Т. передплатників негайно відновляти передплату, щоби не було перерви у висилці часопису. Передплату нажежить присилати прямо до Адміністрації, яка на місяць квітень 1922 р. виносить 450 золотих.

— Український драматичний театр у Львові повідомляє, що позачасно відбулося засідання членів журі, на якому велася кількогодина дискусія над п'єсами, присланими на конкурс — 3 21 поданих п'єс.

Біржа.

Гроші.

Долар 8'94 і пів. Банк Польський платив за долара у готівці 8'90, Нью Йорк 8'93, швейцарські франки 172'12, французькі франки 34'35, італійські ліри 40'12, австрійські шілінги 125'82, німецькі марки 211'83.

Збіжжя.

Пшениця двірська 55'50—56'50, пшениця селянська 53'00—54'00, жито гал. 39'75—40'75, ячмінь броварний 41'00—42'00, ячмінь на млин 35—36, ячмінь пастинний 30'50—31'50, овес 33'50—34'50, кукурудза румунська 27—28, бавобала промислова 8'25—8'75.

чище 3 поставлено поза дискусію, як зовсім неітературні. Над рештою велася подібна вибірка. У результаті журі погодилася, що з усіх 18 принятих на конкурс поезій лише три поезії стануть предметом нового засідання в найближчій часі. Кожній з членів журі має обов'язок прочитати їх ще раз і швидко після нової вибірки думок журі рішити, чи одна, чи дві, чи всі три поезії заслуговують на нагороду або признання і з якими застереженнями. Авторі, які ждуть нетерпляче на зворот своїх рукописів, цим разом не будуть уже довго ждати на остаточний вислід конкурсу, бо він буде поданий до загального відома скоро і дуже подробице.

— „Саможудити“ — з наказу поліції. З приводу уродин Піндуського влаштовано між іншими імпрезами також масовий змагання на шляху Задув'я. Львів (44 км.), в яких брали участь різні стрільські і військові дружини. Польська преса розписується широко про ці змагання, а при тому подає з радістю, що „chłopcy ruszyli zwycięstwo gnać się do państwa polskiego“, бо сільське населення, мовля, вистало ентузіастично і то з власного почину і без якогонебудь заклику перехідної відділки. Між іншим пишеться в польських газетах, що українське населення на шляху Задув'я—Львів декорувало свої доми синьо-жовтими і червоно-білими прапорами, зложеними на жерст, що воно збудувало триюмфальні брами з написами і українській мові, що вистало переходячих таблицями з відповідними написами, окладами і селянськими оркестрами. Таким чином українське сільське населення — пишуть польські газетарі — промовило відмінно від тої горстки політиків, що говорять до нас зі сторінок українських газет, воно промовило цілком іншою мовою. — Як ставилося населення сіл до машеруючих відділок, ми не знаємо, але знаємо, що „панствова поліція“ розвинула якнайширшу акцію за участю наших селян у повитанні учасників змагань. Показом доходи отсей документ: „Posterunek Policji Państwowej p. t. Lwowskiego w Winnikach Nr. 22. Dnia 7/3 1927. Nr. 415/27. Do Urzędu Gminnego w... Na polecenie Pana Starosty w Lwowie naczelnik gminy dołożył starań, ażeby ludność gminy w dniu 20/4 1927 pomiędzy godziną 7-mą a 8-mą rano przystąpiła maszerując kadrowi Żołdżarskiej ku czci Pierwszego Marszałka Polskiej Józefa Piłsudskiego. W tym celu winien naczelnik gminy dołożyć starań, by ludność z udziałem szkolnej przebrana w barwy narodowe, t. j. w szaregiewskie polskie i ukraińskie z muzyką, utworzyła szpalę po obu stronach gościńca w okolicy cmentarzy, jednakowoż w taki sposób, ażeby jezani gościńca była zupełnie wolna. Przemarszującą drużynę należy witać muzyką i okrzykami. Ze względu na to, że powyższe uroczystość ma charakter czysto Państwowy, przebieg Pan Starosta także nadzierać (i), że pan naczelnik gminy należy wywiązać się ze swego zadania. — Komendant Posterunku PP, Nowak, przodownik“.

— „За таємну друкарню“. На 24. п. м. визначено у Львові розправу проти Антона Березинського з Винників, що нібито улаштував там таємну комуністичну друкарню. Березинського випущено з слідчої тюрми за кавцією на волю, але він вийшов на фальшивий паспорт разом з жінкою і дитиною до Німеччини, тому розправа проти нього не відбудеться.

— Добрі інформатори. „Lidové Noviny“, сильно поширені на Молдавії щоденник (виходить у Берні), приносить у ч. з 18. п. м. початку про спис населення на Радянській Україні, в якій подано, що Україна має тепер 23,580,000 населення (за мільйонів 23,58), з того 87 проц. москвіти (Київ), 5,5 проц. поляки, 1,5 проц. жидів. Всі ці проценти відношення між діючими національними меншостями на Вел. Україні подано зовсім фальшиво, а вже вершком ігноранції, коли не чого іншого, з інформувати поважним чеським органом своїх читачів про 87 проц. москвіти на Україні. Дех у такому разі українці? Добре інформують про нас своєю суспільністю чеські пресові органи!

— Пять самовбивств одного дня! Позавчора було в нашому славянському місті аж п'ять самовбивств, з того два смертельні. На полях за акційним броваром при вул. Клепарівській відбувся собі життя вистрілом з револьверу 24-літній Гадей Скубицький, торг. помічник. У дісі біля Чортківської Скали застрелився учнів. правник, прив. службовець Пилип Бекевич, що від двох літ не міг ніде знайти праці. Крім того пробували відібрати собі життя три жінки: служниця Лямчаківська, що скоїла з третього поверху при вул. Мохнатого 11 і поломивши собі руки і ноги, 24-літня Йосифа Вітковська (Рей 5), що написала йодним наслідком непорозуміння з нареченим, і 20-літня Алевта Мілевська, що наслідком нервового розстрою кинулася на брук з другого поверху при вул. Коперника 30. Як на один день — то доволі...

— За вбивство 13-літнього хлопця. Дня 15. п. м. відбулася в Станіславській розправа проти сел. Василя Дмитрука з Новосілки, пов. Буцач, за побиття 13-літнього хлопця Северина Микілюка, що він від побиття помер. Після того Дмитрук кинув хлопця до криниці, з якої його витягнув аж по трьох тижнях, в часі її наплення. По обороні д-ра Льва Бачинського засуджено Дмитрука за протунок з 5 335 к. з. на 3 місяці арешту.

— Рукописи із часів Олега. Нещодавно облетіла пресу сенсаційна вістка

про знахідку в Каїро жидівським ученим-істориком д-ром Шехтером жидівсько-хазарського рукопису з матеріалами про київського князя Олега. Цей рукопис купив за великі суми університет в Кембриджі. З метою ознайомитися з цим рукописом їздив у Лондон академик П. К. Коковцев, що признав автентичність її і відніс її повстання до XII. віку. На жаль, рукопис сильно ушкоджений і знищений зубом часу, тому в деяких місцях годі його відчитати. Не вдалося також на основі того рукопису висвітлити справи, якою давня займається наука, а саме часу переходу хазарів на жидівське. Акад. Коковцев після докладного перестудіювання того рукопису уважає його без сумніву жидівсько-хазарським твором і каже, що його автором могла бути людина, яка близько стояла до описуваних в ньому подій. По всякій правдоподібності автор цього рукопису був сучасником самого князя Олега.

— Михайло Голінський виступить у пятницю, 25. п. м. в третє в опері „Кармен“ на сцені львівського міського театру. Буде співати партію Дон Хоазе.

— Центральний Кооперативний Банк „Красний Союз Кредитовий“ у Львові пригадує, що Загальні Збори Центробанку відбудуться в пятницю, дня 25. березня п. р. в годині 4-тій по пол. в льокалі Центробанку, Ринок ч. 10, 1. пов. 1772 1—2

Дописи.

Бережани. (Політичне віче). Дня 13 березня 1927 р. відбулося в Бережанах в селі „Надії“ політичне віче. Віче скликав д-р Західний, давніше членрадикальної партії — тепер же політично не здекларований. Реферати вголосили: д-р Західний про шкільні справи, п. А. Малешкий про політичне положення, п. Замочак про самоврядування і аскурацію худоби, інж. Воллинець про господарські потреби нашого села. По рефератах вивчалася дискусія, що покінчилася ухваленням резолюції. Віче, в котрим брало участь до 30 громадян, тривало шість годин. Бажанам було би, щоб на будуче такі віча відбувалися під стягом якоїсь означеної політичної організації — бо неозначені під політичним оглядом віча під теперішній час можуть нанести великі шкоди навіть для самих аранжирів. Неправда пише „Рада“ в 22. ч. з 17. березня п. р., що „дискусія“ виявила повну однозначність бесідників із поглядами, висказаними в політичних рефератах (п. А. Малешкого), з окрема з поглядами референта про існуючу Українську Радянську Державу. Один одиникий бесідник, ред. Дмитро Паліца, старався освітлити цю справу з унівського становища, однак його вимоги не знайшли відгуку. — Нападки: ані п. Арк. Малешкий не займав до Рад. України іншого становища від становища УНДО, ані ред. Паліца не полемизував з п. Малешким, отже з цього приводу не було ніякого „відгуку“.

Організаційний рух.

Довірочна нарада членів УНДО. в Миколаєві.

Дня 15. березня відбулася довірочна нарада членів УНДО. в Миколаєві, в котрій узяло участь 46 осіб, представників партійних гуртків у 14 селах судового повіту Миколаєва (на всіх 18 сіл дані округи). Крім п'ятиох інтелігентів були там самі селяни. Партійно-організаційні справи реферував п. О. Гладішовський з Львова. Слід ствердити, що партійна організація округи лежить в руках самих селян і місцян Миколаєва і стоїть на сильних підвалинах. Присмережання робили бесідники селяни, як пр. Паньків Яків з Дрогобича, що в острих словах питував кертячу роботу не тільки ворожого нам гурта інтернаціоналістів „Волі Народу“ та „Світла“, але і „своїх“, що нерозумно критикую і поширюванням злобних наклепів на провід партії ширять зневіру серед борців на наш національний ідеал. В дискусії, яка вивчалася над питанням поглиблення організації в повіті, забирали голос: М. Колодій, о. Юрик з Дрогобича, М. Пришляк, голова читальні „Прогресиві“ в Миколаєві, О. Сервант з Волі та інші. М. Проць, господар з Надії, що може похвалитися результатами своєї праці на різних ділянках громадського життя, закінчив нараду прекрасною промовою, основою якої було глибоке переконання, що наш селянський стан може знайти поправу своєї долі тільки в своїй хаті-державі, а покищо мусить боротися за свої національні права, позбувшись усіх неадісних мрій про спілку з „робітничими класами“ ворожих нам народів.

Зі спорту.

Гасмонея — Україна 3:2 (2:0).

Другі з черги в цьому сезоні змагання нашої дружини, яка перша у Львові збудувалася з зимового сну (в чому хочемо бачити залорук, що сезон цей буде багатий в цінній імпрезі), принесли Україні майже повну регабілітацію по минулорічній болючій невдачі (4:1). Гасмонея заповіла повний склад своєї дружини: хотіла, видаючи, застати свій сезон блискучою перемогою над дружиною, яку торк легко побити. Однак змагання виказали, що в

ALBORIL

МИЛЯНИ ПЛАТКИ

Україні зайшли зміни, які піднесли її боеву здатність на ту висоту, що вона може ними ставити чоло дружинам А-лясовим. Про ці зміни нижче дещо ширше, а тепер кілька слів про хід самої гри.

В год. 340 Гасмонея в повному комплекті виходить на грище, а за нею Україна в складі: Ревера, Давніський, Йойко, Оприск, Коначевич, Борсук, Петрів, Грещук, Мурський, Кобзар і Терещкий. По знімці судує львівський жеребом грища: Гасмонея має першенство і вибирає грище з вітром. 343 свисток судді — й Україна починає. Вітер і здепервування гравців України віддають ініціативу в руки, чи радше в ноги синьо-білих. 350 перший ріг Гасмонеї не використаний. 404 перший ріг України, 405 другий ріг Гасмонеї без вислуду. 411 Штаерман, найкращий стрілець в Гасмонеї, а може й у Львові, випущений знід опіки Коначевича, стріляє питомою собою „бомбою“ першого goal-a. 415 Гасманея стріляє знов goal-a, але з виразною offside (від сторони), не признаного суддею. 420 третій ріг Гасмонеї. 423 небезпечний стріл Гасмонеї, але над попереку. 424 четвертий ріг Гасмонеї, а 425 карний — проти України, з якого Штаерман стріляє другого goal-a для своєї дружини. 428 кінець першої частини, яка була під знаком великої переваги Гасмонеї.

Без паван дружини змінюють грище і починається дальша гра. Тепер вітер союзником України, яка пробує взяти ініціативу в свої ноги. 440 Мурський стріляє вильного, але на авт. 441 Ревера викопом рятуює в небезпечній ситуації. 445 Штаерман використовує помилку залоги і стріляє легко третього goal-a для Гасмонеї. 452 другий ріг України, 453 Гасмонея псує зовсім певну позицію, 454 стріл Мурського понада попереку. Україна починає генеральний наступ. 505 Мурський алучним сильним стрілом добуває першого goal-a для України, довго оплескуваного. 506 пятий ріг Гасмонеї. 510 Кобзар стріляє другого goal-a, признаного знову бурю оплесків. Зараз потім кінчиться гра.

Гра велася в живому темпі, пилка пересувалася лискавою від одних воріт під другі. Перша половина належала повні до Гасмонеї, друга в значній часті до України. В Гасмонеї завважали ми деяке легковаження противника, але позитим вона виявила свої питомі прикмети, аналі у Львові, тому про них не буду розписуватися. Україна зробила своєю грою, доцільною спеціально в лінії нападу і мудро підтримуючою поміж миду несподіванку. В нападі надзвичайно корисним показалося аставлення Грещука на лівого залучника. Він з Мурським, Кобзарем і Терещким творили душу дружини. Петрів на лівою крилі ще не зіграв як слід з дружиною. Порівнюючи Мурського з Кобзарем, не знаємо, кому видати першенство, бо оба вони були небезпечні для найсильнішої залоги у Львові, яку творить чара Редлер-Бирібах. З поміжю задовольно уповні Борсук, дещо менше Оприск, (млядо, без тренінгу), а найменше Коначевич, якого вставлення на середині помочи уважаємо невіддільним експериментом. Те місце слід рішучо віддати Давнісові. В залозі Давніський крайній від Йойка, на загал вони оба задовольнили. Ревера був у першій половині гри слабкий, позитим, як звичайно, мал дуже добрі моменти. В дружині бачили ми сильний боєвий запад, який не ослаб ні на хвилину; це спричинило, що хоч Україна прогала ріжницею одних воріт, то в дійсності вона вийшла з успіхом, який поставив її на видному місці у Львові. Тільки більше солідної праці над собою, а успіхи не дадуть довго на себе ждати.

В. Ст.

ОПОВІСТКИ.

Загальні Збори Товариства кандидатів адвокатури відбудуться дня 27-го березня п. р. о годині 8 рано в сіді засідань Палати Адвокатів у Львові при вул. Гродзких 1. з звичайним денним порядком. В разі браку комплекту відбудуться Заг. Збори о год. 9. без огляду на скількість присутніх членів товаришів. За Виділ Товаришів кандидатів адвокатури: д-р Шнекрат ар., д-р Акер ар.

УВАГА!

До відома Виділів Флій і Читальень „Прогресива“. Вийшли з друку й готові до продажі членські виказки для членів читальень. Одна виказка всього 10 сотників. Виказки друковані на гарному картоні у формі маленької книжочки. Кожда читальня повинна скористати з нагоди й замовити їх в потрібній кількості відповідно до числа членів читальень. Разом із замовленням належить пересилати належну кошту.

Канцелярія Т-ва „Прогресива“.

МЕБЛІ СТИЛЕВІ краєні і закордонні по приступних цінах і поручає і нові відкриті склад Меблів С. Бриг і М. Гринер Львів, Ягайлонська 24 1747 Тел. 21-76. 2-5

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ.

ІДЕАЛЬНА ПАСТА до зубів КРАМ ПЕРЛОВИХ Ігнатій Львів. 936 95-7

8 ЗОЛ. коштує годинник анкер швейцарський у Мандля, вул. Коперника 14. 1773 1—2

ФОРТЕП'ЯНИ — п'янина купує за готівку „Монюшко“, Зіморівича 10. 1769 1—3

МОЛІТОР* Сп. Акц. Фабрика Машин, Львів, вул. Боїмів 3, продає на догідних ратах: млинські машини, мотори, турбіни, трансмісії, шовкову газу ітл. Вливає голланди, душарки. Рифлює каліці. Виконує пляни. Технічні поради даром. 1774 1—4

ШУКАЄМО молодшого урядовця, білого в бухгалтерії і писанню на польській машині. — Негайні зголошення в польській мові під „Совісний працівник“ в Адміністрації.

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

Спеціаліст недуг легінів, серця і жодуки Д-р Феліке Ган Львів, Городецька 46. Телеф. 834. 1040 Пересвітлення Рентгеном. 12-27

Дентистичне заведення МАКСИМІЛІАНА МОРА Львів, Подеского 9. Тел. 25-58, приймає всілякі роботи, входять в обсяг дентистики. Для П. Т. урядників полеків 1734 в сплатах. 2—3

1761 Помірна бюро 2-7

Інж. Михайла Федецького авториз. геометра і записки суд. знатока Львів, вул. св. Терези ч. 2 В. (близько площі св. Юра). Ч. тел. 37-41.

Федь Манох син Павла родом з Яблонецького повіту, Рогатин, чотар 13 п. п., VII. (березнянської) бригади УГА, мал згинув з обсадою мизинного кріса внаслідок розриву дівчинського гранату на відступку Брацлав—Немиров над Бугом, в перших днях листопада 1919 р. і має бути похоронений на місцевій цвинтарі в Немирові. Всіх старшин, полковників, душастарів і стрільців УГА, котрі мали би близькі відомості про смерть Федя Маноха і докладнішу дату його смерті, просять підписати заповідні йому, навіть за винагородою. Всі сотники Хмару (пор. Кліца з 13 п. п. УГА, котрі мали обов'язки в Команді Бригади товаришів з 14 п. п. УГА, про бачити подробиці смерті Федя Маноха, прошу о ласкаве заповідання своїх адрес. — Закордонні часониси просять о передрук цього оголошення.

Юрій Дудрович, заст. нотаря в Бурштині.

1755 3—5

1453 СВИН ВІРІ! 8-2 Найліпші папері до „КАЛІНА“ курення з фабрики кооперативної „Будучість“ в Тернополі.

Весняні Плащі, костюми, довжикі, шовкові сукні поручає у великій виборі ЦЕЦИЛІЯ ГАН, Львів, площа Снопків ч. 18, проти кінна Маруська. Подекші в сплату. Приймає також замовлення з аласків і припасів несених матеріалів. 1729

Ширіть наш часопис!

УВАГА!